

Motion till riksdagen 2009/10:N339

av **Lars Wegedal m.fl. (s)**

Glasriket

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Glasriket.

Motivering

Den svenska glasbruksindustrin är väl känd och står för hög kvalitet. Vårt svenska glas har fått sitt goda rykte tack vare att man på glasbruken förstått att ta vara på den stora kunskap som finns hos de skickliga yrkesarbetare som hanterar glaset. Det är ett genuint hantverk som det tar många år att lära sig. Formgivare och glasblåsare arbetar nära tillsammans när de gör sina produkter. Branschen är personalintensiv och kräver stor erfarenhet och kunskap.

Glasriket är ett etablerat namn med gott renommé. För Småland är Glasriket ett ovärderligt inslag i Kronobergs och Kalmar läns kultur, både som arbetsgivare, kulturinslag och för turismen. Svenskt glas är en angelägenhet både för länen som Glasriket ligger i och för hela Sverige. Det är mycket vanligt att svenskt glas används vid representation inom många svenska företag, men även utomlands. När det gäller design kan man konstatera att svenskt glas är världsledande.

Glasbruksindustrin är en förhållandevis liten bransch om man ser till den totala industrissysselsättningen. I dag är ca 1 100 personer sysselsatta inom glasbruksindustrin, och det är en halvering sedan år 1980. Det är mycket oroande eftersom branschen är känslig för konjunkturnedgångar. Det kan vi se på de många varsel som varit inom glasbruksindustrin det senaste året.

Kosta Glascenter avbryter dessutom i höst sitt elevintag till den nordiska linjen, vilket får konsekvenser inte bara för Glasriket utan även för möjligheten till hantverksutbildning inom detta område i hela Norden. Detta har man gjort för att Skolverket mer än halverat statsbidraget för det kommande läsåret.

Fel! Okänt namn på

Majoriteten av glasbruksindustrierna ligger i små tätorter i glesbygd, och på många platser är glasbruket den dominerande arbetsplatsen.

Ett problem för Glasriket har länge varit att ägarna har arbetat kortsiktigt med ekonomisk vinst som huvudintresse. Kravet har varit hög avkastning, och även om glasbruken ger vinst så kan andra delar inom koncernen gå sämre, vilket slår mot glasbruken. I dag finns det glädjande undantag som har skapat en ny framtidstro i Glasriket. Det kan inte nog understrykas hur viktigt det är att det finns ett långsiktigt perspektiv för att Glasriket ska kunna fortsätta att utvecklas.

Glafo, Glasforskningsinstitutet, behöver en ökad säkerhet vad gäller ekonomin för att kunna utvecklas. Det är inte minst angeläget nu när verksamheten lokaliseras i anslutning till campusområdet vid Växjö universitet. På grund av att det är en så liten bransch avsätts inte pengar för forskning i tillräckligt hög grad från ägarnas sida. För att svensk glasbruksindustri ska kunna fortsätta att vara världsledande behövs det mer ekonomiskt stöd till glasforskningen.

Det behövs en samlad nationell strategi för att säkra glasbruksindustrins framtid i vårt land. Sysselsättningen är viktig ur lokalt och regionalt perspektiv eftersom glasbruken ligger i glesbygd. Turismen är en viktig del för Glasriket – om glasbruken försvinner förlorar bygden även en stor inkomstkälla i form av turism. Kulturarvet, det svenska glaset, riskerar att ”flaggas ut” och det kan sedan inte återskapas. Yrkeskunskapen försvinner, och de som lärt till glasblåsare och designer försvinner med sin kompetens och erfarenheter. Den manuella glasproduktionen måste värnas om Glasriket ska kunna behålla sin särart.

För att säkra framtiden för svenskt glas behövs komplettering med andra former av stöd än bara de som endast ger ekonomisk hjälp. Glasbruksindustrin behöver utveckla forskningen och utbildningen för såväl glasblåsare som formgivare. Även fortbildningen inom industrin behöver förstärkas. Glas-kulturen måste bevaras för eftervärlden. Allt detta behöver mötas inom ramen för en samlad nationell strategi – ett nationellt handlingsprogram för glasbruksindustrins utveckling.

Stockholm den 2 oktober 2009

Lars Wegendal (s)

Christer Engelhardt (s)

Margareta Persson (s)

Lena Hallengren (s)

Peter Jeppsson (s)